

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ

MİLLÎ SAVUNMA KOMİSYONU

TUTANAK DERGİSİ

11'inci Toplantı

31 Mart 2016 Perşembe

(TBMM Tutanak Hizmetleri Başkanlığı tarafından hazırlanan bu Tutanak Dergisi'nde okunmuş bulunan her tür belge ile konuşmacılar tarafından ifade edilmiş ve tırnak içinde belirtilmiş alıntı sözler aslına uygun olarak yazılmıştır.)

İÇİNDEKİLER

I.- GÖRÜŞÜLEN KONULAR

II.- KARARLAR

A) ÇALIŞMA ESASLARINA İLİŞKİN

1.- Komisyon gündeminde yer alan uluslararası anlaşmalar tali komisyon olarak görüşüleceğinden, İç Tüzük'ün 23'üncü maddesi uyarınca görüşmelerin tasarıların maddelerine geçmeden tümü üzerinde yapılmasına ilişkin karar

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Bulunan Rus Defin Yerleri ile Rusya Federasyonu Topraklarında Bulunan Türk Defin Yerleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/656)

2.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/659)

3.- Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/661)

4.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/664)

5.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askeri Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/669)

6.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiyedeki Işık Tatbikatı Srasında Ev Sahibi Ülke Tarafından Sağlanacak Destek Konusunda Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/671)

7.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Portekiz Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gizlilik Dereceli Bilginin Karşılıklı Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/681)

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu'nun, uzman çavuşların sorunlarına ilişkin açıklaması

2.- İzmir Milletvekili Murat Bakan'ın, Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının sorunlarının Komisyonunda ele alınmasına ilişkin açıklaması

3.- Erzurum Milletvekili Kamil Aydın'ın, Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının sorunlarının Komisyonunda ele alınmasına ilişkin açıklaması

4.- Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının sorunlarının Komisyonunda ele alınmasına ilişkin açıklaması

5.- İstanbul Milletvekili Dursun Çiçek'in, Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının sorunlarının Komisyonunda ele alınmasına ilişkin açıklaması

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Faruk Özlü'nün, Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının sorunlarını ve taleplerini gündeme alınmasıyla ilgili bir çalışma yapılacağına ilişkin açıklaması

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Millî Savunma

Tarih : 31/03/2016 Saat :

Kayıt: M. Savunma Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 3

31 Mart 2016 Perşembe

BİRİNCİ OTURUM

Açılma Saati: 11.11

BAŞKAN: Faruk ÖZLÜ (Düzce)

BAŞKAN VEKİLİ: Hüseyin ŞAHİN (Bursa)

SÖZCÜ: Murat BAYBATUR (Manisa)

KÂTİP: Metin AKGÜN (Tekirdağ)

BAŞKAN – Millî Savunma Komisyonumuzun değerli üyeleri, değerli katılımcılar, basınımızın değerli mensupları; toplantı yeter sayımız vardır, Komisyonun 26'ncı Dönem Birinci Yasama Yılı 11'inci Toplantısını açıyorum.

Bugün gündemimizde 7 uluslararası anlaşma yer almaktadır.

II.- KARARLAR

A) ÇALIŞMA ESASLARINA İLİŞKİN

1.- Komisyon gündeminde yer alan uluslararası anlaşmalar tali komisyon olarak görüşüleceğinden, İç Tüzük'ün 23'üncü maddesi uyarınca görüşmelerin tasarıların maddelerine geçmeden tümü üzerinde yapılmasına ilişkin karar

BAŞKAN – Öncelikle, gündemimizde olan anlaşmalarla ilgili olarak bir hususu ifade etmek istiyorum: Bilindiği üzere, bu konuların tümünde Komisyonumuz tali komisyon konumundadır. İç Tüzük'ün 23'üncü maddesi çerçevesinde bu anlaşmaların görüşmelerinin maddelerini görüşmeksizin tümü üzerinde yapılarak Komisyonumuzun görüşlerini bu çerçevede esas komisyona bildirmesi hususunu oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

III.- KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

A) KANUN TASARI VE TEKLİFLERİ

1.- Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Bulunan Rus Defin Yerleri ile Rusya Federasyonu Topraklarında Bulunan Türk Defin Yerleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/656)

BAŞKAN – Şimdi, 1'inci sırada, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Rusya Federasyonu Hükümeti Arasında Türkiye Cumhuriyeti Topraklarında Bulunan Rus Defin Yerleri ile Rusya Federasyonu Topraklarında Bulunan Türk Defin Yerleri Hakkında Anlaşmanın Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı vardır.

Tasarının tümünü görüşlerinize açıyorum.

Bu tasarı hakkında bilgi vermek üzere Hükümet temsilcisi olarak Albay Sayın Murat Yaman'a söz veriyorum.

Buyurun Sayın Yaman.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI KANUNLAR VE KARARLAR DAİRESİ BAŞKANI HÂKİM ALBAY MURAT YAMAN – Sayın Başkanım, teşekkür ediyorum.

Bu vesileyle Komisyonumuzun çok değerli üyelerini saygıyla selamlıyorum.

Bu ilk anlaşma çerçevesinde şöyle kısaca bir bilgi vermek isterim. Birinci Dünya Savaşı yıllarında esir düşen ve esir kamplarında hayatını yitirerek Rusya Federasyonu topraklarında bulunan Krasnoyarsk, Vladivostok ve Petrovsky bölgelerine defnedilen Türk askerlerine ilişkin resmî kayıtların ve mezar yerlerinin tespitine yönelik çalışmalar 2008 yılında başlamıştır. Bu çalışmalarda resmî kayıt ve mezar yerleri bulunamamış, sadece Krasnoyarsk bölgesinde Troitski Mezarlığı'nda Türk, Alman, Avusturya ve Macaristan askerleri için 1915 yılında inşa edilmiş olan ve restorasyona ihtiyaç olduğu belirlenen bir anıt tespit edilmiştir. Bunu müteakip, aynı bölge şehit askerlerimizin anısına bir anıt yapılması planlanmıştır. Bu ihtiyaçtan hareketle, Türkiye Cumhuriyeti topraklarındaki Rus mezarlıkları ile Rusya Federasyonu topraklarındaki Türk mezarlıklarına yönelik anlaşma düzenleme çalışmalarına başlanmış ve onayınıza sunulan anlaşma 3 Aralık 2012 tarihinde her iki ülkenin Dışişleri Bakanları tarafından İstanbul'da imzalanmıştır.

Bu anlaşma geçen yasama döneminde Dışişleri Komisyonunda görüşülerek kabul edilmiş, Meclis Genel Kurulunda sıra beklerken zaman yetersizliği nedeniyle görüşülemeyerek kadük olmuştur.

Takdirlerinize arz ediyorum.

BAŞKAN – Teşekkür ediyoruz.

Sorusu olan arkadaşımız var mı?

Sayın Çiçek, buyurun.

DURSUN ÇİÇEK (İstanbul) – Rusya'nın Türkiye'deki mezarlık durumu hakkında bilgi var mı? Bizimkiler hakkında bilgi verdiniz ama.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI KANUNLAR VE KARARLAR DAİRESİ BAŞKANI HÂKİM ALBAY MURAT YAMAN – Şu ana kadar Rusya tarafı Türkiye Cumhuriyeti'ne yani ülkemize “Şu bölgede, şurada herhangi bir mezarlığımız var.” şeklinde bir talep iletmedi.

DURSUN ÇİÇEK (İstanbul) – Teşekkür ederim.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Millî Savunma

Tarih : 31/03/2016 Saat :

Kayıt: M. Savunma Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 4

BAŞKAN – Başka sorusu olan arkadaşımız var mı?

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Yapılan görüşmeler çerçevesinde esas komisyona olumlu görüş bildirilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

2.- *Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/659)*

BAŞKAN – Şimdi, gündemin 2'nci sırasında, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Eğitim ve Öğretim İş Birliği Anlaşmasına Dair 1 Numaralı Değişiklik Protokolünün Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı vardır.

Tasarının tümünü görüşlerinize açıyorum.

Tasarı hakkında yine bilgi vermek üzere Hükümet temsilcisi olarak Albay Murat Yaman.

Buyurun Sayın Yaman.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI KANUNLAR VE KARARLAR DAİRESİ BAŞKANI HÂKİM ALBAY MURAT YAMAN

– Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Türkiye Cumhuriyeti ile Bangladeş Halk Cumhuriyeti arasında askerî eğitim, iş birliği faaliyetleri 10 Mart 1981 yılında imzalanan Askerî Eğitim ve Öğretim İşbirliği Anlaşması çerçevesinde yürütülmektedir. Bahse konu anlaşmanın “mali hususlar” maddesi gereğince, lisan kursu, eğitim, iâşe, barınma, işletme, bakım, idame, amortisman, atış, tatbikat, yer değiştirme ve benzeri programlara ilişkin harcamalar kabul eden devlet tarafından karşılanmaktadır. Bununla birlikte, Türk Silahlı Kuvvetlerinde “tabldot sistemi”nin uygulanması nedeniyle Bangladeş Silahlı Kuvvetlerine mensup personelin eğitim gördüğü komutanlıklarda ücretsiz iâşe ve ibate sağlanması konusunda sıkıntılar yaşanmaya başlanmıştır. Bahse konu anlaşmanın mali hususlar bölümünde gerekli değişiklikler yapılarak personele ücretsiz iâşe ve ibate sağlanması yerine, kabul eden devlet tarafından uygun bulunması hâlinde kendilerine ücret ödenerek ödenen ücretle personelin iâşe ve ibatesinin karşılanmasına imkân sağlanmasının uygun olacağı değerlendirilmiş ve bu kapsamda huzurlarınıza getirilen anlaşma asıl anlaşmada değişiklik şeklinde imzalanmıştır.

Anlaşma 12 Ekim 2011 tarihinde Dakka'da imzalanmıştır. Bugüne kadar, 1981 yılında bu anlaşma imzalandığı tarihten itibaren 1988 yılında ilk revizesi yapılmış anlaşmanın, akabinde de 1981 yılından itibaren Bangladeşli öğrenci, subay ve askerî personel olmak üzere toplam 992 kişi ülkemizde eğitim veya tatbikat gibi faaliyetlere iştirak etmiştir.

Arz ederim.

BAŞKAN – Kaç yıllık periyotta bu?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI KANUNLAR VE KARARLAR DAİRESİ BAŞKANI HÂKİM ALBAY MURAT YAMAN

– 1988 yılında başlamış. 992 kişi.

BAŞKAN – Bine yakın.

Evet teşekkür ediyorum Sayın Başkan.

Bu konuda söz almak isteyen Komisyon üyemiz var mı? Yok herhâlde.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

3.- *Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/661)*

BAŞKAN – Gündemimizin 3'üncü sırasında, Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı vardır.

Tasarının tümünü görüşlerinize açıyorum.

Bu konuda bilgi vermek üzere Hükümet temsilcisi olarak Sayın Albay Murat Yaman.

Buyurun Sayın Yaman.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI KANUNLAR VE KARARLAR DAİRESİ BAŞKANI HÂKİM ALBAY MURAT YAMAN

– Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması her iki ülkenin Millî Savunma Bakanları arasında geçtiğimiz yıl İstanbul'da düzenlenen IDEF fuarı sırasında 6 Mayıs 2015 tarihinde imzalanmıştır.

Çerçeve anlaşma niteliğindeki bu anlaşmayla savunma sanayi iş birliği faaliyetlerinin hukuki bir temelde yürütülmesi, savunma sanayisi alanındaki ihtiyaçların ortak üretimi, savunma sanayisi ürünlerinin üretimi konusundaki teknoloji transferi, ihtiyaç duyulan savunma sanayisi ürünlerinin karşılıklı tedariki, müşterek üretilecek savunma sanayisi ürünlerinin üçüncü ülkelere satışı ile Türk Savunma Sanayi tarafından üretilen savunma sanayisi ürünlerine pazar imkânı sağlanması amaçlanmaktadır.

Türkiye Cumhuriyeti ile Nijer Cumhuriyeti arasında imzalanan Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması'yla, Nijer Cumhuriyeti'nin ihtiyacı olan savunma sanayisi ürünlerinin artarak Türk Savunma Sanayi tarafından karşılanması ve iş birliğinin her iki ülke yararına geliştirilmesi hedeflenmektedir.

Nijer Cumhuriyeti'yle daha önce de 30 Mayıs 2013 tarihinde Askerî Alanda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Mutabakat Muhtırası imzalanmıştır.

Takdirlerinize arz ediyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Millî Savunma

Tarih : 31/03/2016 Saat :

Kayıt: M. Savunma Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 5

BAŞKAN – Çok çok teşekkür ediyoruz.

Tasarının tümü üzerinde söz almak isteyen Komisyon üyemiz var mı? Yok.

Bu Nijer’deki politik durumla ilgili bilgimiz var mı acaba? Dışişlerinden burada kimse var mı?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI KANUNLAR VE KARARLAR DAİRESİ BAŞKANI HÂKİM ALBAY MURAT YAMAN

– Şu an Dışişleri Bakanlığı temsilcisi yok.

BAŞKAN – Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Yapılan görüşmeler çerçevesinde esas komisyona olumlu görüş bildirilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

4.- *Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/664)*

BAŞKAN – Şimdi, gündemimizin 4’üncü sırasında, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı vardır.

Tasarının tümünü görüşlerinize açıyorum.

Tasarı hakkında bilgi vermek üzere Hükümet temsilcisi Albay Murat Yaman.

Buyurun Sayın Yaman.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI KANUNLAR VE KARARLAR DAİRESİ BAŞKANI HÂKİM ALBAY MURAT YAMAN

– Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Ruanda Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Savunma Sanayi İşbirliği Anlaşması 11 Mart 2015 tarihinde Ankara’da her iki ülkenin Millî Savunma Bakanları tarafından imzalanmıştır.

Biraz önce arz ettiğim Nijer’le yapılan savunma sanayisi iş birliği anlaşması çerçevesinde bu da bir çerçeve anlaşma mahiyetindedir, aynı hususları içermektedir. O yüzden, uzatmamak açısından takdirlerinize arz ediyorum.

BAŞKAN – Çok çok teşekkür ediyorum.

Bu konuda sorusu olan Komisyon üyemiz var mı? Evet, yok herhâlde.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Yapılan görüşmeler çerçevesinde esas komisyona olumlu görüş bildirilmesini oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Kabul edilmiştir.

5.- *Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/669)*

BAŞKAN – Şimdi, gündemimizin 5’inci sırasında, Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Madagaskar Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Askerî Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı vardır.

Tasarının tümünü görüşlerinize açıyorum.

Tasarı hakkında bilgi vermek üzere Hükümet temsilcisi Albay Murat Yaman.

Buyurun Sayın Yaman.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI KANUNLAR VE KARARLAR DAİRESİ BAŞKANI HÂKİM ALBAY MURAT YAMAN

– Teşekkür ediyorum Başkanım.

Ülkemiz, Afrika’yla ortaklık politikamız kapsamında önemli bir ekonomik potansiyele sahip olan Madagaskar’la ilişkilerini geliştirme arzusundadır. Bu ilişkilerin askerî boyutu kapsamında IDEF fuarı sırasında her iki ülkenin Savunma Bakanları tarafından Askerî Alanlarda Eğitim, Teknik ve Bilimsel İş Birliği Çerçeve Anlaşması 6 Mayıs 2015 tarihinde İstanbul’da imzalanmıştır.

Bu çerçeve anlaşmayla, askerî eğitim ve öğretim, askerî kurumlar arasında iş birliği, tatbikat ve eğitimlere katılımın sağlanması, savunma sanayisi, Silahlı Kuvvetlerin teşkilat yapısı, askerî birliklerin yapısı ve teçhizatı, personel yönetimi, askerî istihbarat, lojistik ve lojistik sistemler, askerî tıp ve sağlık hizmetleri, muhabere elektronik ve bilgi sistemleri, insani yardım ve korsanlıkla mücadele operasyonları gibi savaş haricindeki hareketler ile askerî hukuk sistemleri konusunda bilgi alışverişi, haritacılık, hidrografi, mesleki gelişim amaçlı personel mübadelesi, askerî bilimsel ve teknolojik araştırmalar, sosyal, sportif ve kültürel etkinlikler gibi alanlarda iş birliğinin tesis edilerek geliştirilmesi amaçlanmaktadır. Bu anlaşmanın düşük seviyede bulunan ikili askerî ilişkilerin hukuki zemininin oluşturulması suretiyle her iki ülke arasındaki iş birliğini daha da üst seviyeye taşıyacağı değerlendirilmektedir.

Takdirlerinize arz ediyorum.

BAŞKAN – Çok teşekkür ediyorum.

Tasarının tümü üzerine söz almak isteyen Komisyon üyemiz var mı? Herhâlde yok.

Teşekkür ediyorum.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Yapılan görüşmeler çerçevesinde esas komisyona olumlu görüş bildirilmesini oylarınıza sunuyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

6.- *Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Türkiyedeki Işık Tatbikatı Srasında Ev Sahibi Ülke Tarafından Sağlanacak Destek Konusunda Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/671)*

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Millî Savunma

Tarih : 31/03/2016 Saat :

Kayıt: M. Savunma Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 6

BAŞKAN - Şimdi, gündemimizin 6'ncı sırasında, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Hükûmeti arasında Türkiye'deki Işık Tatbikatı Sırasında Ev Sahibi Ülke Tarafından Sağlanacak Destek Konusunda Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı vardır.

Tasarının tümünü görüşlerinize açıyorum.

Tasarı hakkında bilgi vermek üzere Hükûmet temsilcisi Albay Murat Yaman.

Buyurun Sayın Yaman.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI KANUNLAR VE KARARLAR DAİRESİ BAŞKANI HÂKİM ALBAY MURAT YAMAN

- Teşekkür ediyorum Sayın Başkanım.

Türkiye Cumhuriyeti ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti Arasında Işık Tatbikatı Sırasında Ev Sahibi Ülke Desteğine İlişkin Mutabakat Muhtırasının Onaylanmasına İlişkin Tasarı huzurlarınıza getirilmiştir.

Muhtıra 10 Nisan 2015 tarihinde imzalanmıştır. Işık Tatbikatı muharebe, arama, kurtarma, kısaca MAK unsurları arasında eğitim, iş birliği ve birlikte çalışılabilirliğin geliştirilmesi bakımından önem taşımakta olup tatbikatın icrasıyla olası bir harekâta düşman bölgesinde kalacak pilotun MAK eğitimi almış personel tarafından kurtarılması sırasında uygulanacak usullerin denenmesi ve geliştirilmesi, ülkeler arası ilişkilerin geliştirilmesi ve işbirliği sahalarının çeşitlendirilmesi, konvansiyonel ve konvansiyonel olmayan harekâta olası MAK harekâtlarını kapsayacak tehdit ortamlarının oluşturulduğu bir senaryo dâhilinde katılımcıların eğitilmesi, yeni teknik, taktik, konsept ve doktrinlere yönelik kazanımlar sağlanması amacıyla icra edilmektedir.

Muhtırayla, Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'ne sağlanacak ev sahibi ülke desteğine ilişkin mali hususlar, güvenlik, lojistik, çevresel koruma, tıbbi destek, personelle ilgili hususlar, muharebe, tazminat talepleri, uçuş emniyeti konuları ile bunlara dair usul ve esaslar belirlenmektedir.

Tatbikat 30 Mart-10 Nisan 2015 tarihleri arasında Konya 3. Ana Jet Üs Komutanlığında Amerika Birleşik Devletleri, Azerbaycan, İspanya, Macaristan, Romanya ve Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nin katılımlarıyla icra edilmiştir. Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti tatbikata 1 MAK timiyle iştirak etmiştir.

Işık tatbikatları 2009 yılından bu yana icra edilmekte olup yılda iki dönem hâlinde planlanmaktadır. 2012 yılından bu yana da, bu iki dönemden biri millî, diğeri uluslararası olarak icra edilmektedir. Bugüne kadar 9 millî, 4 adet de uluslararası olmak üzere toplam 13 Işık Tatbikatı icra edilmiştir.

Takdirlerinize arz ediyorum.

BAŞKAN - Çok çok teşekkür ediyoruz.

Tasarının tümü üzerinde söz almak isteyen Komisyon üyemiz var mı? Yok herhâlde.

Tasarının tümü üzerindeki görüşmeler tamamlanmıştır.

Yapılan görüşmeler çerçevesinde esas komisyona olumlu görüş bildirilmesini oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

7.- Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Portekiz Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Gizlilik Dereceli Bilginin Karşılıklı Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı (1/681)

BAŞKAN - Evet, gündemimizin son sırasında, Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Portekiz Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Gizlilik Dereceli Bilgilerin Karşılıklı Korunması Anlaşmasının Onaylanmasının Uygun Bulunduğuna Dair Kanun Tasarısı vardır.

Tasarının tümünü görüşlerinize açıyorum.

Tasarı hakkında bilgi vermek üzere Hükûmet temsilcisi Albay Murat Yaman.

Buyurun Sayın Yaman.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI KANUNLAR VE KARARLAR DAİRESİ BAŞKANI HÂKİM ALBAY MURAT YAMAN

- Teşekkür ederim Sayın Başkanım.

Türk savunma sanayisinin geliştirilmesi ve güçlendirilmesi ile Türk Silahlı Kuvvetlerinin modernizasyonunun sağlanması amacıyla başlatılan savunma sanayisi hamlesi çerçevesinde uluslararası ilişkilerin yoğunluk kazanması ve Türkiye'deki özel sektör ağırlıklı savunma sanayisi projelerine olan ilginin artması sonucunda teknoloji transferlerindeki ana unsurlardan biri olan savunma sanayisi güvenliği konusu büyük bir önem kazanmıştır. Türkiye'nin savunma amacıyla ihtiyaç duyduğu her türlü silah, mühimmat, araç ve gerecin doğrudan satın alma, müşterek projelere katılım, teşvik veya yatırım yoluyla tedarik edilmesi ya da bu konularda yapılacak araştırma ve geliştirme çalışmaları esnasında gizlilik dereceli bilgi ve belge, proje ve malzemenin bilmesi gereken kişiler dışındakilere herhangi bir menfaat karşılığı veya karşılıksız olarak verilmesi ya da açıklanmasının önlenmesi, bunların çalınma ve sabotaja karşı korunmalarının sağlanması ulusal ve uluslararası menfaatlerimiz açısından dikkate alınması gereken önemli bir husustur.

Bu kapsamda, gizlilik dereceli projelerin güvenli bir şekilde yürütülmesi ve etkili bir şekilde korunması, bunlara nüfuz edecek kişilerin güvenilirliğinin sağlanması ve bunların muhafaza edileceği tesis ve yerlerin uygun şekilde emniyete alınması ancak savunma sanayisinin güvenliğinin sağlanmasına yönelik düzenlemelerle mümkün olabilmektedir.

Bu ihtiyaçtan hareketle Türkiye Cumhuriyeti Hükûmeti ile Portekiz Cumhuriyeti Hükûmeti Arasında Gizlilik Dereceli Bilginin Karşılıklı Olarak Korunması Anlaşması 3 Mart 2015 tarihinde Lizbon'da imzalanmıştır. Portekiz'le yapılacak olan savunma sanayisine yönelik projeler ve bu projelerin geliştirilmesine yönelik faaliyetler sırasında gerek özel sektör gerekse kamu kesimi açısından gizlilik dereceli bilgilerin ne şekilde korunacağı, ne şekilde gizliliğe dikkat edileceği konularını içeren bir anlaşmadır. 5201 ve 5202 sayılı

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Millî Savunma

Tarih : 31/03/2016 Saat :

Kayıt: M. Savunma Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 7

Kanunlar çerçevesinde Millî Savunma Bakanlığına verilen bir yetki kapsamında icra edilen bir anlaşmadır. Benzer birçok ülkeyle anlaşmalar icra edilmiştir.

Takdirlerinize arz ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

Tasarının tümü üzerinde söz almak isteyen Komisyon üyemiz var mı?

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Portekiz’le ilgili, bir iki kalem örnek verebilir miyiz acaba, ne tür savunma sanayisi iş birliği kalemlerimiz var?

Bir de o bilgi gizliliğinin muhafazası için herhangi bir uluslararası anlaşma ya da bir referans gösterilmiş mi, yoksa sadece iki ülke arasındaki bir akit mi söz konusu?

Teşekkür ederim.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI KANUNLAR VE KARARLAR DAİRESİ BAŞKANI HÂKİM ALBAY MURAT YAMAN

– Teknik arkadaşımız müsaade ederseniz yanıt verecek.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI TEKNİK HİZMETLER DAİRESİ BAŞKANLIĞI UZMANI UĞUR SUBAŞI – Öncelikle ikinci sorunuza cevaben, efendim, bu anlaşmada herhangi bir uluslararası anlaşmaya atıfta bulunulmamaktadır. Söz konusu anlaşma iki ülke arasındaki bir anlaşmadır. Ancak, anlaşma içerisinde evveliyatında iki ülke arasında imzalanmış olan çerçeve anlaşması, askerî alandaki çerçeve anlaşma ve savunma sanayisi iş birliği anlaşmalarına atıfta bulunulmaktadır.

İlk sorunuzun cevabına ilişkinse, Portekiz’le hâlihazırda yürütülen bir projenin var olup olmadığına dair benim bir bilgim yok, çalıştığım daire nedeniyle cevap verebilecek nitelikte değilim. Ancak, söz konusu anlaşma var olandan ziyade var olabilecekleri de kapsadığı için önümüzdeki dönemde var olabilecek projeleri de içeriyor.

Teşekkürler.

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI KANUNLAR VE KARARLAR DAİRESİ BAŞKANI HÂKİM ALBAY MURAT YAMAN

– Varsa biz araştıralım, arz edelim size toplantıdan sonra Sayın Vekilim.

BAŞKAN – İspanya’yla var da Portekiz’le yok, yani olmadı şimdiye kadar. Yani, olması için bu anlaşma.

Evet, 7 tasarı vardı, tamamlıyoruz.

Bu konuda görüş bildirmek isteyen başka üyemiz var mı?

Tasarının görüşmeleri tamamlanmıştır.

Yapılan görüşmeler çerçevesinde esas komisyona olumlu görüş bildirilmesini oylarınıza arz ediyorum: Kabul edenler... Kabul etmeyenler... Oy birliğiyle kabul edilmiştir.

Şimdi, bu şekilde 7 tasarımı tali komisyon olarak görüşmüş bulunuyoruz.

Görüşmeler tamamlanmıştır, gündemdeki konular tamamlanmıştır.

Bunun dışında söz almak isteyen arkadaşımız var mı?

Buyurun efendim.

MAZLUM NURLU (Manisa) – Sayın Başkanım, ben gündem dışı bir konuya değinmek istiyorum.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

IV.- AÇIKLAMALAR

1.- Manisa Milletvekili Mazlum Nurlu’nun, uzman çavuşların sorunlarına ilişkin açıklaması

MAZLUM NURLU (Manisa) – Uzman çavuşlarla ilgili bir sıkıntı var. Sık sık bize de geliyorlar, sanıyorum diğer Komisyon üyesi arkadaşlarıma da geliyorlardır. Şimdi, 3269 sayılı Uzman Erbaş Kanunu’nda daha önceden bu kişilerin kamuya geçişi konusunda iki yıllık süre yeterli oluyordu ancak, 29 Ocak 2016’da çıkan yasayla bu süre yedi yıla uzatıldı. Uygulamada bazı sıkıntılar var. Bazı kurum ve kuruluşlar bunu yedi yıl olarak algılamak istiyorlar oysa kanunların geriye doğru yürüyemeyeceği ilkesinden dolayı almaları gerekiyor ama bu tereddüdü gidermek adına şahsım tarafından “Geçmişte iki yılı doldurmuş olanların hakları saklıdır.” şeklinde bir kanun teklifimiz oldu, bunu sizlerle paylaşmak istiyorum.

Bir de Halkla İlişkiler Binası önünde yaklaşık 70-80 uzman çavuş arkadaş sizlerle, bizlerle bir görüşme talebinde bulunmak istiyorlar, bu konuda mağduriyetin giderilmesi talepleri var. Bunu sizlerle paylaşmak istedim.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, ben teşekkür ediyorum.

Başka söz almak isteyen var mı bu konuda?

Murat Bey, buyurun.

2.- İzmir Milletvekili Murat Bakan’ın, Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının sorunlarının Komisyonunda ele alınmasına ilişkin açıklaması

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Başkan, sevgili arkadaşlar; merhaba.

Bu konuyu geçen toplantıda, önceki toplantıda, ben her toplantıda gündeme getiriyorum. Hem uzmanlar, uzman erbaşlar hem uzman jandarmalar hem astsubaylar, bir de buna askerî sivil memurlar eklendi. Biliyorsunuz, bir önceki bomba patladığında servis aracında çok sayıda askerî sivil memur şehit oldu, hayatını kaybetti. Onlar da Türk Silahlı Kuvvetleri bünyesi içinde çalışıyor. Bunların çok ciddi sorunları var. Yani, sadece bir gündem maddesi oluşturup -Komisyon üyeleri olarak her şeyi müzakere ediyoruz, ziyaretler yapıyoruz, konuşuyoruz- bunları niye müzakere etmiyoruz? Şehit olan bunlar.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Millî Savunma

Tarih : 31/03/2016 Saat :

Kayıt: M. Savunma Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 8

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sanki öyle bir karar aldık.

MURAT BAKAN (İzmir) – Burada konuştuk, herkes de tamam dedi ama buna yönelik bir şey olmadı. Bunun yine buradan bir konsensüs çıkacak şekilde iktidar partisi... “Biz muhalefet olarak yapalım.” demiyoruz, hep beraber yapalım, Türk Silahlı Kuvvetleri personelinin sorunlarını konuşalım. Yapamayacağımız bir şey varsa, eğer Genelkurmayın da Millî Savunma Bakanına muvafakat etmediği, onlar da açıklasınlar bize, gizli toplantı yapalım gerekirse, bu insanların sorunlarını çözelim, çığ gibi büyüyor. Şu an belediyelerde, ben tahmin ediyorum, on binlerce uzman erbaş, uzman jandarma, astsubay belediyelere müracaat etmiş geçmek için. Şimdi, bunların çalışırken moralinin, motivasyonunun yüksek olması lazım. Şehit olduktan sonra hatırlamanın bir anlamı yok, yaşarken özlük haklarıyla ilgili düzeltebileceğimiz şeyler varsa bunları düzeltelim. Ufak tefek bir şey bile, şurada bir konuşma, umut bile orada büyük bir yankı yapıyor. Burada ben tüm arkadaşların bu konuda hemfikir olduğunu, burada hazır olan arkadaşların hemfikir olduğunu düşünüyorum. Lütfen, siz öncülük edin, bu işi bir gündeme getirelim, hepsinin sorunlarını konuşalım. Yapabileceğimizi şu aşamada yapalım, Maliye Bakanlığı da bu konuda şey yapsın. Hani olmayacak biri işi biz isteyelim noktasında değiliz. Devletimizin olanakları elverdiği ölçüde biz uzman erbaşımızın, uzman jandarmamızın, askerî sivil memurumuzun, astsubayımızın problemlerini çözelim. Biz bunun için buradayız, ben bunun için girdim Millî Savunma Komisyonuna. Uluslararası anlaşmaları da geçirelim elbet ama en önemlisi bu şu an.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyoruz.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Sayın Başkan, bir takviye yapabilir miyim?

BAŞKAN – Buyurun Kamil Bey.

3.- *Erzurum Milletvekili Kamil Aydın'ın, Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının sorunlarının Komisyonunda ele alınmasına ilişkin açıklaması*

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Aslında bütün grup temsilcilerine bu tür şikâyetler geldi ve zaman zaman buna araştırma önergesi verdik, kanun teklifi şeklinde verdik ama bir bölük pörçüklük arz etti bugüne kadar. Sanıyorum, sayın milletvekilim daha önceki toplantılarda da gündeme getirince biz de böyle hep birlikte dedik ki tali Komisyon olarak, en azından manevi sorumluluğumuzu yerine getirmek açısından, biz üzerimize düşeni yapıp şöyle genel, teferruata inmeden -onlar asıl komisyonların işidir, Maliyenin işidir ama- biz en azında bu konuda birazcık... Çünkü bize çok talep geliyor. Bu Komisyonu çok aktif, böyle yetkileri çok yüksek bir komisyon gibi algılayıp sürekli bizi bu bağlamda tabiri caizse -tırnak içinde- taciz ediyorlar ve sevinerek biz de onlara ses vermeye çalışıyoruz. En azından biz ana başlıklar altında yani o hiyerarşik yapıyı en aşağıdan en en yukarıya kadar, subayları da ilave ederek, nedir sorunları, bunu bir şeye alıp, tali komisyon olarak listeleyip, kendi düşüncelerimizle bu bağlamda yapılması gereken iyileştirmeleri de birkaç ana başlıkta ifade edip bir üst komisyon aktarırsak en azından bizim o sorumluluk noktasında onlara verecek cevabımız olur, onların yüzüne bakacak bir hâlimiz olur diye düşünüyorum.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Ben teşekkür ediyorum.

Efendim, bu konuda veya başka bir konuda başka söz almak isteyen var mı?

Buyurun Mustafa Bey.

4.- *Konya Milletvekili Mustafa Hüsnü Bozkurt'un Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının sorunlarının Komisyonunda ele alınmasına ilişkin açıklaması*

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Sayın Başkanım, söz değil ama ben de katkı sunmak istiyorum.

Bu konuşuldu daha önce, zatiâliniz de uygun gördünüz, arkadaşların da bir itirazı yok. Bence bir sonraki toplantı gündemine alıp hepimiz de hazırlanarak gelip... Yani burada devleti zora düşürmek, şunu kayırmak, bunu kayırmak değil ama sanıyorum hepimize -dokuz aydır milletvekiliyiz- sayısız uzman jandarma, kamu kurumlarında görev almak isteyen, az önce Mazlum Bey'in işaret ettiği gibi sürenin yedi yıla uzatılması nedeniyle sorun yaşayanlar var. Tabii ki uzmanlıktan veya işte astsubaylıktan ayrılanların hepsini kamuda istihdam edecek imkân vardır yoktur bilmiyorum ama mesela astsubayların ciddi sorunları var, müstafi subayların çok ciddi sorunları var. Yani, adam on yıl, on beş yıl üniforma giymiş, istifaen ayrılmış, şimdi on beş yıllık giymiş olduğu üniformanın karşılığı olarak hiçbir şeyden yararlanamıyor. Bu ve buna benzer. Bunları eğer siz ve diğer Komisyon üyelerimiz de uygun görürse hakikaten bir toplantı gündemine getirelim ve bu Komisyonun görüşü olarak ilgili birimlere zatiâliniz aracılığıyla ulaşturalım yani.

BAŞKAN – Evet, çok teşekkür ediyorum.

Başka söz almak isteyen yoksa ben şunu söyleyeyim: Bu konuda bize de...

Buyurun efendim.

5.- *İstanbul Milletvekili Dursun Çiçek'in, Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının sorunlarının Komisyonunda ele alınmasına ilişkin açıklaması*

DUR SUN Çİ ÇEK (İstanbul) – Aynı konuda hem sendika hem dernekleriyle irtibatlarımız oldu, temaslarımız oldu. Talepleri çok somut. Tabii, Millî Savunma Komisyonunun da bu konuda öncülük etmesi hedef kitle açısından çok önemli. Tarafları da toplantıya çağırabiliriz çünkü örgütlüler, onları da dinleyebiliriz. Dolayısıyla, bu konuyu gündeme taşımak herhâlde bizim vicdani görevimiz diye düşünüyorum.

Teşekkür ederim.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ediyorum Sayın Çiçek.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Millî Savunma

Tarih : 31/03/2016 Saat :

Kayıt: M. Savunma Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 9

V.- OTURUM BAŞKANLARININ KONUŞMALARI

1.- Komisyon Başkanı Faruk Özlü'nün, Türk Silahlı Kuvvetleri mensuplarının sorunlarını ve taleplerini gündeme alınmasıyla ilgili bir çalışma yapılacağına ilişkin açıklaması

BAŞKAN – Şimdi, bu konuda Komisyon Başkanı olarak, Komisyon olarak Komisyon Başkanlığına da gelen çok sayıda mektup var, talep var, sendikalar var. Hatta bir hayli de örgütlüler. Benim cep telefonlarımı bulmuşlar -ki İnternet'te var, açık- telefona sürekli mesaj yağıyor. Bir de bedelli askerlik isteyenler var. İşte 15-25 yaşında sürekli bir şey var. Doğrusu bana gelenleri, adıma gelenleri ben hep Bakanlığa gönderiyorum. Yani çünkü bu işle ilgili sorumlu Bakanlığımız var, Millî Savunma Bakanlığımız var. Bir yazıyla Bakanlığa gönderdim şimdiye kadar.

Bunları tabii ki konuşalım, buna kayıtsız, sessiz kalacak hâlimiz yok, konuşalım. İsterseniz şöyle yapalım: Her bir Komisyon üyemize gelen talepleri toplayalım, bildirelim.

Mahmut Bey, siz onu şey yapın.

Mahmut Bey bizim Komisyon uzmanımız. Size gelenleri Mahmut Bey'e iletelim, bir tasnif edelim, bir araya gelelim bakalım ne yapılabilir ne yapılamaz ve bunu da topluca Bakanlığımıza göndeririz. Çünkü, bizim Komisyon olarak hani kanun yapma şeyimiz yok, biz gelen tasarıları görüşmek durumundayız. Biz değerlendireceğiz çünkü Millî Savunma Komisyonuyuz. Bu konuda icracı Bakanlığımız var, Bakanlığımıza göndeririz, onlar da Genelkurmayla irtibat kurarlar, çalışanlar ve derler ki: "Şunları yapıyoruz, bunları yapamıyoruz; yapamıyoruz, şu yüzden yapamıyoruz, yapıyoruz, şundan yapıyoruz." Bir pozitif katkı vermek isteriz Komisyon olarak.

Buyurun efendim.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Sayın Başkanım, tabii ki bunu gündeme getiren bizler de aynı kanaatteyiz. Yani, biz burada oturup da yasa yapacağız, şunu yapacağız, bunu yapacağız anlamında değil ancak nasıl size geliyorsa bize de geliyor. Bir de, şimdi, Millî Savunma Komisyonu üyesi olarak seçim bölgemizde duyulunca pek çok sayıda...

BAŞKAN – Biliyorum, biliyorum, aynı durumdayız.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Aynı durumdasınızdır. Dolayısıyla, bunun iktidar grubu, muhalefet grubu... Katien böyle bir şey değil. Sonuçta bu yurttaşların büyük çoğunluğu da, muhtemelen yüzde 49,5'u size oy vermiştir, yüzde 25'i bize vermiştir, yüzde 10 oraya buraya, neyse. Yani, buradaki mesele siyasi değil hakikaten, işi bir biçimde gündeme getirmemiz lazım.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Efendim, "ora, bura" dediğiniz Milliyetçi Hareket Partisi.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Estağfurullah efendim, o anlamda söylemediğimi biliyorsunuzdur herhâlde. Ya, her şeyden bir anlam çıkarma Allah aşkına, öyle bir düşüncem olabilir mi? Yani, lütfen ya. Ya, gerçekten burada birbirimizin açığını aramaya uğraşmayalım, hiç aklımdan geçmez yani, istirham ederim. Milliyetçi Hareket Partisine de yüzde 13,2 oy vermiştir. Peki efendim, tamam, sıkıntı yok.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Özgül ağırlığı olan bir oy.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Özgül ağırlığınız, doğru. Bu "özümlü ağırlık" lafını çok kullanmayın yalnız, kullananların hâlini görüyoruz, onun için.

BAŞKAN – Siyasi partiler demokrasinin vazgeçilmez unsurudur, madde var Anayasa'da.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Evet, latife bir yana, belki bizim uzman arkadaşımıza tek tek sorunları iletmemiz değil ama...

BAŞKAN – Yok, toplama, sonuçta derleme sekreteryanın...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Örneğin, uzman çavuşlarla ilgili sorun belli, sözleşmelerle belli, sivil memurlarla ilgili sorun belli, astsubaylarınki belli, müstafi subaylarınki belli. Yani, bunların hepsiyle ilgili bir çalışma yapıp bunu da sizin aracılığıyla Bakanlığa iletelim. Olabilen olur ama en azından Millî Savunma Komisyonunun gündemine böylece taşımış oluruz.

BAŞKAN – O zaman, Mahmut Bey bizim Komisyon uzmanımız, varsa ona, yoksa bu toplantıya geldiğimizde şey yaparız, burada söyleriz.

DURSUN ÇİÇEK (İstanbul) – Başkanım, bir de yöntem de önereyim, ondan sonra Millî Savunmanın görüşünü alalım isterseniz.

NIHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Başkanım, bir de kadın asker meseli var. Nereden çıkıyor, kim söylüyor bunu? Basında yer vermişler. Bana soruyor herkes, Millî Savunma...

DURSUN ÇİÇEK (İstanbul) – Eşitlikse, gönüllülük esası...

NIHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Yani, şunun için soruyorum bunu: Seçim bölgemde sordular "Ağabey sen Millî Savunma Komisyonundasın, bu kadın asker meselesi..." Bayanlar soruyor bana bunu. Eşim sordu, kaç yaşında alacaklar, nasıl gidecek? Vekillerimin söylediği şey doğru, ortada bir bilgi kirliliğini bazen sahada biz de yaşıyoruz. Yani kendi içimizde, kapalı yalnız... Yani, basına kapalı bir ortamda detayları öğrenmek istiyorum. Mesela ben de bilmiyorum. Bana geliyorlar, astsubaylar "Bizim problemi var." diye geliyorlar ama sorduğumuz zaman farklı şey çıkıyor karşımıza. Olayları öğrenme açısından bence kapalı bir toplantının, basına kapalı toplantının faydalı olacağını ben de düşünüyorum açıkçası konulara vâkıf olma açısından.

Kadın asker meselesini siz mi söylediniz?

DURSUN ÇİÇEK (İstanbul) – Evet.

NIHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Renklendi ortalık da o yüzden soruyorum.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Millî Savunma

Tarih : 31/03/2016 Saat :

Kayıt: M. Savunma Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 10

DURSUN ÇİÇEK (İstanbul) – Yöntem olarak bir öneri getirmek istiyorum, o konuda da Millî Savunma temsilcileri görüş verebilir.

Şimdi, bir hafta sonra -yani hazırlık açısından- önümüzdeki hafta değil de ondan sonraki perşembeye... Tabii, uzmanlar, sivil memurlar, astsubaylar ve subaylar olmak üzere dört grup var. Onların da, özellikle emeklilerin temsil edildiği güçlü sivil toplum örgütleri var. O temsilcileri buraya çağırıp Millî Savunma Bakanlığı ve Maliye Bakanlığının temsilcilerinin önünde onları dinlese.

BAŞKAN – Onlarla hep görüştüm ben.

DURSUN ÇİÇEK (İstanbul) – Ama orada kendilerini bir ifade etsinler, psikolojik olarak değer verildiklerini hissetsinler, Komisyonunda, bize de güç katar diye düşünüyoruz.

BAŞKAN – İnanır mısınız her talebe karşılık görüştüm yani, hepsiyle görüştüm.

DURSUN ÇİÇEK (İstanbul) – İşte onlar gelip burada...

BAŞKAN – Sayın vekilim aradı, birazdan görüşeceğiz yani, bir grupla birazdan görüşeceğiz. Ama temsilcilerini göndersinler, 100 kişiyi nasıl kabul edeceğiz?

DURSUN ÇİÇEK (İstanbul) – 3'er kişi gelsin. 4 grup, 12 kişi eder yani.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Belki şey olabilir Sayın Başkanım, her derneğin başkanını davet edebiliriz, böyle 4-5 tane falan, çok fazla değil. Onlar da görüşlerinin alındığı gibi bir düşünceye sahip olurlar, bilgi almak anlamında.

DURSUN ÇİÇEK (İstanbul) – Bilgi almak, onore etmek Komisyonunda...

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Yani sorunları bizim aktarmamızdansa onların aktarması... Yani uygun görürseniz...

BAŞKAN – O zaman şöyle: Yöntemi konuşuruz.

Murat Albayım, bu konuda ne diyorsunuz?

MURAT BAKAN (İzmir) – Başkanım, bir şey ekleyim ben. Böyle bir şey yaparsak bu toplantıya Millî Savunma Bakanımızı da davet edersek. Millî Savunma Bakanımız da gelsin. Türk Silahlı Kuvvetler personelinin konusu konuşulacak Komisyonunda, o da burada olursa biz mutluluk duyarız.

BAŞKAN – Murat Bey, biz ilk aşamada ne yapacağımıza bakalım, Bakanımızı sonra...

MURAT BAKAN (İzmir) – Ya da Bakanımızı ziyaret edelim, bu konuyla ilgili istişare ettiğimiz konuları kendisiyle paylaşalım. Yani, işi neticelendirmek açısından söylüyorum.

BAŞKAN – Şöyle: Önce biz bir konuşalım da hangi konular var bir tespit edelim, biriksin, çıksın, o tespitten sonra o toplantının sonunda yöntemi de şey yaparız. Deriz ki: "Tespitler bunlar." Çağırılması gerekenler vardır veya yoktur, Bakana gitmek gerekiyordur gerekmiyordur, onu o toplantıda konuşalım ama önce bir toparlayalım.

MEHMET DEMİR (Kırıkkale) – Sayın Başkanım, toplumdaki bu astsubaylar, bu uzman çavuşlar konusundan sizlerin, bizlerin haberdar olduğu gibi, muhalefete geldiği gibi tabii ki bizlere de geliyor. Ama şunu da gözardı etmeyelim: Bu meselelerden hem Savunma Bakanımızın hem Başbakanımızın haberi var çünkü bunlar da toplum içinde yaşayan insanlar, toplumun dardını bilen insanlar. Onun için, bunların bildiği bir konuyu da kendi konumuz olmamasına rağmen burada tartışmanın bir anlamı olduğunu düşünüyorum ben.

Teşekkür ediyorum.

BAŞKAN – Evet, teşekkür ederim, sağ olun.

Buyurun Kamil Bey.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Yani, tenzih ediyorum ama ben katılmıyorum. Yani, Komisyonun görevi... Şimdi, Türkiye'nin bütün sorunlarını biliyorlar, o zaman hiç komisyonlara gerek yok, hiçbir şeyi dile getirmeyelim, hatta Medise de gerek yok.

MEHMET DEMİR (Kırıkkale) – Komisyonun görevi nedir? Gelen konuları değerlendirmek, yeni bir konu ihdas etmek değil ki.

KAMİL AYDIN (Erzurum) – Şimdi, bakın, Meclis çatısı altında bir tüzel yapıımız var, bizden insanların beklentileri var, müthiş bir iş bölümü var. Evet, Bakan, Başbakan ve bakanlarımızın görev ve sorumlulukları belli, bizim de görev ve sorumluluklarımız belli. Biz, millî savunma bağlamı bizi ilgilendiren paydaşların her türlü sıkıntılarını burada kulaklarımızı kabartmak zorundayız. Hatta onların işini kolaylaştırmak adına bunu söylüyorum ben. Onların önüne somut, reel, uygulanabilir teklif ve önerilerimizi götürelim, takdir onlarınıdır efendim. En azından manevi sorumluluktan ben kurtulmak istiyorum, açıkça söylüyorum çünkü bu konuda hakikaten büyük vebal altındayız. En alt kademeden en üst kademeye kadar ve hepsinin inanın temsil organizasyonu var. O bağlamda yöntemi nasıl tartışsak öyle kararlaştırırız diyorum.

MAZLUM NURLU (Manisa) – Katılıyorum, gerçekten çok büyük manevi baskı iklimi içerisindeyiz.

MURAT BAKAN (İzmir) – Başkanım, ben çok üzüldüm sevgili milletvekili arkadaşımın söylediğine. Buradaki herkes yasama organının bir üyesi, siz de üyesisiniz. Biz yasama organında oy kullanıyoruz ve ihtisas komisyonuyuz; Millî Savunma Komisyonu üyesi, ihtisas komisyonu. Biz, Sayın Başbakana da, Sayın Cumhurbaşkanına da, Sayın Bakana da burada ihtisas komisyonu üyesi olarak bir şeyi müzakere edip bilgimizi söyleyebilmeliyiz. "Onlar her şeyi bilir." Böyle anlayış olur mu? "Her şeyi Başbakanımız bilir, bize gerek yok."

MAZLUM NURLU (Manisa) – Başbakan olması bizim görüşmemizi engellemez.

T B M M

Tutanak Hizmetleri Başkanlığı

Komisyon : Millî Savunma

Tarih : 31/03/2016 Saat :

Kayıt: M. Savunma Stenograf :

Uzman : ..... Sayfa: 11

MURAT BAKAN (İzmir) – Sayın Vekilim, bakan, bizim yaptığımız görevin şerefi, haysiyeti burada yaptığımız konuşmadır, yaptığımız müzakeredir, orada kullandığımız oydur. Dolayısıyla, eğer siz böyle düşünüyorsanız bizim burada olmamızın hiçbir kıymetiharbiyesi yok.

MEHMET DEMİR (Kırıkkale) – Hayır, bakan, şunu iyi anlamamız lazım: Bu Komisyonun görevi nedir? Gelen teklifleri asli olarak, tali olarak değerlendirmek, doğru mu? Şimdi yeni bir tartışma açıyorsunuz siz.

MURAT BAKAN (İzmir) – Biz tartışma açmıyoruz, bu memleketin...

NİHAT ÖZTÜRK (Muğla) – Başkanım, Vekilim de kendi fikrini söylüyor.

MURAT BAKAN (İzmir) – Biz de kendi fikrimizi söylüyoruz.

BAŞKAN – Buyurun efendim.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Muhterem vekilin söylediği aslında teorik olarak doğru bir şey. Teorik olarak bizim herhangi bir yasa önermemiz, bir karar talep etmemiz mümkün değil tabii ama burada Komisyon olarak muhalefet milletvekillerine olduğu gibi iktidar milletvekillerine, Sayın Başkanımıza da bir sürü talep geliyor. Elbette bu talepler Sayın Başbakana da gidiyordu. Yani, benim Twitter sayfama veya Facebook sayfama nasıl bedelli askerlik için bu kadar talep geliyorsa muhtemelen Başbakana da gidiyordu. Ama şimdi yani lütfen burada böyle bir konuda bile iktidar-muhalefet ayrımı içinde olmayalım. Yani, bizim buradaki amacımız, birincisi, bize bu talepleri ileten seçmen yurttaşların talepleriyle ilgilendiğimizi göstermek. İkincisi, bu insanlar dernekleşmişler. O derneklerin sorumlularını, başkanlarını şuraya çağırırsak, 5 derneğin başkanını, onlar dertlerini anlatsa, gidip de üyelerine dese ki “Ya, şu gün Millî Savunma Komisyonunun toplantısına katıldık, iktidar-muhalefet bizi dinledi, bunları da Millî Savunma Bakanlığına aktaracağını söyledi.” Buradan Millî Savunma Bakanlığına veya Başbakana bir eksi çıkmaz. Yani, sonuçta zaten devletin imkânları ölçüsünde yapılacaktır. Örneğin, bedelli askerlik konusu Genelkurmayla görüşülecektir, eğer mümkünse çıkacaktır, değilse çıkmayacaktır. O bakımdan yani bence böyle bir toplantının yapılması yararlı olur Sayın Başkan.

BAŞKAN – Evet, çok çok teşekkür ediyorum.

Sayın Murat Yaman, bu konuda bir açıklamanız olacak mı?

MİLLÎ SAVUNMA BAKANLIĞI KANUNLAR VE KARARLAR DAİRESİ BAŞKANI HÂKİM ALBAY MURAT YAMAN

– Sayın Başkanım, biraz önce sayın vekillerimizin ifade ettiği kesimlerin talepleri tabii ki Bakanlık olarak bize de geliyor, sizin aracılığınızla da bize de geldi. Bu talepler içerisinde idari kararlarla çözülebilecek konular var, kanun değişiklikleri gerektiren konular var. Kanun değişikliklerinin de iki ayağı var, birinci ayağı sadece Türk Silahlı Kuvvetlerini ve Millî Savunma Bakanlığını ilgilendiren değişiklikler, çok büyük bir bölümüyle özellikle Maliye Bakanlığı ve Çalışma ve Sosyal Güvenlik Bakanlığını ilgilendiren bölümü var. Şimdi, bizim elimizde bu kesimlerin özlük haklarının veya diğer haklarının iyileştirilmesi veya geliştirilmesine yönelik tasarımlar var, biz bir bölümüne çalışıyoruz zaten. Yöntem konusu Komisyonumuzun takdirlerine maruzdur, o konuda bir şey deme şansım yok. Bize iletirseniz, eğer bizim elimizde olmayan veya bizim atladığımız, bize bugüne kadar iletilmemiş herhangi bir talep varsa biz seve seve bunları çalışmaya, Genelkurmay Başkanlığıyla ve Bakanlığımızın ilgili birimleriyle paylaşmaya hazırız.

Bayan askerler konusunda Millî Savunma Bakanlığı tarafından basın açıklaması yapıldı. Bu konuda Bakanlığımızın herhangi bir çalışması yok, basındaki haberler gerçeği yansıtmamaktadır.

Bedelli konusunda da bir önceki toplantıda ifade ettim, Bakanlık olarak herhangi bir çalışmamız bulunmamaktadır.

Arz ederim.

BAŞKAN – Evet, çok çok teşekkür ediyorum.

O zaman şöyle diyelim: Yani, mümkünse gelen talepleri Mahmut Bey, uzmanımız toplasın; yok, olmuyorsa bir sonraki toplantıda, bunları ayrı bir toplantıda konuşalım. Bir liste çıkaralım, o listeyi Bakanlığımıza arz edelim çünkü onlar çalışmayı yapıyor, topluyor, derliyor.

Evet, çok çok teşekkür ediyorum.

MUSTAFA HÜSNÜ BOZKURT (Konya) – Sayın Başkanım, eğer uygun görürseniz dernek başkanlarını davet etmemiz inanın hem sizi hem bizi hem de o derneklerde örgütlenmiş olan o yurttaşları hem de hâlen görevde olup belki güneydoğuda, belki başka yerlerde kelle koltukta şehit olma pahasına görev yapanları rahatlatır. Bunu değerlendirin.

BAŞKAN – Tamam, tamam, ilk toplantıda bunu yönetime bağlayalım.

Efendim, çok çok teşekkür ediyorum.

Toplantımız bitmiştir.

Kapanma Saati: 11.53